



בש"פ 3179/21 - מורד עבד אל רחמן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3179/21

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: מורד עבד אל רחמן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק עמ"י 14442-05-21 שניתנה ביום 7.5.2021 על ידי כבוד השופטת ת' בזק-רפפורט

בשם המבקש: עו"ד דותן דניאלי

החלטה

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ת' בזק-רפפורט), שניתנה בשעות אחר הצהריים של יום שישי, 7.5.2021, בעמ"י 14442-05-21, שבה נתקבל ערר שהגישה המשיבה על החלטת בית משפט השלום בירושלים במ"י 6310-05-21 מיום 6.5.2021 (כב' השופט א' לנג) שהורה על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר.

1. אקדים ואציין כי הבקשה שלפניי, שכותרתה "בקשה דחופה למתן רשות ערר", הוגשה אמש, מוצאי שבת. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, נתתי אמש החלטה קצרה הדוחה את הבקשה. זוהי אפוא החלטה משלימה ובה פירוט הדברים.

2. המבקש, יחד עם מספר חשודים נוספים, נעצר ביום 3.5.2021 בחשד לביצוע עבירות שונות, ובכללן ניסיון רצח, עבירות נשק, קשירת קשר לביצוע פשע, השמדת ראיות ושיבוש מהלכי חקירה. לפי האמור בבקשה שלפניי, מדובר בניסיון רצח שבוצע באמצעות ירי ביום 14.4.2021. מעצרו של החשודים הוארך תחילה בהסכמה עד ליום 6.5.2021, תוך שבית המשפט מצוין כי "יש מקום לעשות מאמץ להשלים את בדיקות טענות האליבי והמיקום של

[החשודים] בעת ביצוע העבירות המיוחסות להם, וזאת עד לדיון הבא" (החלטה מיום 4.5.2021).

3. ביום 6.5.2021 הובאו המבקש ויתר החשודים לדיון בבקשה להארכת מעצרים בשמונה ימים נוספים, וזאת לצורך ביצוע פעולות חקירה רבות, שלדברי המשיבה לא ניתן ליחידה החוקרת די זמן לבצען. במהלך הדיון ציין בא כוח המשיבה כי הראיות נגד חלק מהעצורים התחזקו. לגבי עצורים שהעלו טענת אליבי – נטען כי טענות אלה נבדקו, ובעקבות כך, ובהתבסס על הראיות החדשות שנוספו לתיק, הוחלט לשחרר אחד מהם. מנגד, בא כוח המבקש טען כי בדיקת האליבי בעניינו שמטה את הקרקע תחת החשדות נגדו.

4. בית משפט השלום דחה את בקשת המשיבה להאריך את מעצרים של החשודים. בהחלטתו ציין בית המשפט כי המשיבה ביצעה מספר רב של פעולות חקירה, אך לא נמצאה התייחסות של ממש לטענות האליבי שהעלו חלק מהחשודים, בכללם המבקש. בהחלטה צוין כי היחידה החוקרת ניהלה חקירה סמויה אינטנסיבית מאז קרות האירוע ועד לביצוע המעצרים, אך טרם בוסס חשד סביר במידה הנדרשת לצורך הארכת מעצרים. לנוכח האמור, בהתחשב בפעולות החקירה הרבות שעדיין טעונות ביצוע, שחלקן ניתנות לשיבוש, ובהינתן המסוכנות הקיימת לנוכח המעשים המיוחסים (הגם שנקבע כי זו אינה גבוהה לנוכח רמת החשד הסביר), בית המשפט הורה על שחרור המבקש וחשודים נוספים בתנאים מגבילים, הכוללים התייצבות לחקירה ומשפט לפי דרישה; ערבות עצמית וערבות צד ג' על סך 5,000 ₪; הפקדה על סך 3,000 ₪; ואיסור על יצירת קשר עם מי מהמעורבים בפרשה למשך חודש ימים. עצור נוסף שוחרר למעצר בית מלא.

על מנת לאפשר למשיבה לערור על החלטתו, הורה בית משפט השלום על עיכוב ביצוע החלטתו עד למחרת, יום שישי ה-7.5.2021 בשעה 12:00, ובלבד שהערר יוגש עוד באותו היום שבו ניתנה החלטתו.

5. ערר שהגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי התקבל. בית המשפט המחוזי ציין כי לאחר שעין בחומר החקירה, מסקנתו היא כי בשלב זה של החקירה קיים חומר המקים חשד סביר המצדיק את מעצרים של המבקש ושל החשודים הנוספים. לפי האמור בהחלטה, בית המשפט המחוזי עיין היטב בחומר הראיות עצמו, ואף צפה בסרטון שתואר בדו"ח החקירה, ומסקנתו היא כי רמת ביסוס החשדות מתאימה לשלב שבו נמצאת החקירה. בית המשפט הוסיף כי מהסרטון עולה מעורבות של מספר אנשים, שמא אף יותר מחמישה, וכי הזיקה של החשודים למה שנצפה בסרטון מבסס חשד סביר בשלב הנוכחי. עוד ציין בית המשפט כי הובאו בפניו הנסיבות שהובילו לכך שהמטרה עצרה את החקירה הסמויה, וכי צעד זה נבע מאילוץ ולא כתוצאה ממיצוי החקירה הסמויה, ועל כן אין מקום לזקוף לחובת המשיבה את ממצאי החקירה הסמויה ככאלו המשקפים את מלוא החומר שניתן היה לגבש במסגרת חקירה זו.

באשר לטענת האליבי, בית המשפט ציין כי זו אינה גורעת מהחשד הסביר העולה מהתמונה בכללותה, ואף יש בטענה כדי לחזק את החשד הסביר, ולכן לא היה מקום לשחרר את החשודים בשל אי בדיקת טענת אליבי. באשר לעניינו הפרטי של המבקש, בית המשפט ציין כי טענת האליבי שהעלה נבדקה, וממצאי הבדיקה מלמדים כי טענה זו אינה מחלישה את החשד הסביר. בית המשפט הוסיף כי עלו סתירות בין הגרסאות השונות, והוצגו גרסאות שאינן מתיישבות עם ראיות אחרות שיש לתת להן משקל נכבד.

אשר על כן, ובהתחשב במורכבות החקירה, בחומרת המעשים המיוחסים לחשודים ובעוצמת החשד הסביר בשלב זה של החקירה, בית המשפט המחוזי קיבל את הערר והורה על הארכת מעצרים של החשודים, ובכללם המבקש,

עד ליום 13.5.2021. בשולי החלטתו ציין בית המשפט המחוזי כי הנחיית בית משפט השלום, ולפיה היה על המשיבה להגיש את הערר בו ביום, הקשתה על המשיבה למעלה מן הצורך, וכי ניתן היה להסתפק במסירת הודעה לבית המשפט המחוזי על הגשת הערר בצירוף ההחלטה, על מנת שבית המשפט והסניגורים יוכלו להיערך לכך.

6. מכאן הבקשה למתן רשות ערר שלפניי. לטענת המבקש, החלטת בית המשפט המחוזי פוגעת בחירותו במידה קיצונית וגרמה לו עיוות דין. לדבריו, יש ליתן משקל לטענת האליבי שהעלה, שאומתה על ידי עד אחר, ולא די בכך שהמשיבה אינה מאמינה לעד כדי להפריך את טענת האליבי, והיה עליה להביא ראיה פוזיטיבית לשם כך. עוד טוען המבקש כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שלא ערך הבחנה בין המעורבים השונים, ובכך שלא קבע מה חלקו של המבקש וכיצד המסד הראייתי שנאסף עד כה מצדיק את המשך מעצרו.

7. דין הבקשה להידחות.

ההלכה לגבי בקשות רשות לערור בגלגול שלישי בידי מעצרים היא הלכה מושרשת, ולפיה בית משפט זה לא ייעתר לבקשות כגון דא אלא במקרים מיוחדים המעוררים שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית וציבורית. כך באופן כללי, וכך ביתר שאת כאשר מדובר בהחלטות בשלב של מעצר ימים (בש"פ 5083/17 פלוני נ' מדינת ישראל (23.6.2017)). במקרה דנן, טענותיו של המבקש תחומות כל כולן לנסיבותיו הפרטניות, ובפרט למשקל שהיה על בית המשפט לייחס, לשיטתו, לטענת האליבי שהעלה. טענות אלה אינן מצדיקות מתן רשות לערור. אף העובדה שבית משפט השלום ובית המשפט המחוזי הגיעו למסקנות שונות, אין בה כדי לשנות ממסקנה זו (בש"פ 1342/21 מקסומוב נ' מדינת ישראל (28.2.2021)).

8. אף אם אצא מנקודת הנחה, כטענת המבקש, כי המבחן למתן רשות לערור הוא "מרוכך" קמעה ביחס לאמות המידה הנהוגות על פי הלכת חניון חיפה (בר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), אין לומר כי המקרה שלפנינו הוא מקרה חריג הטומן בחובו פגיעה קיצונית ובלתי מידתית בחירותו של המבקש, שבכוחו להצדיק מתן רשות לערור. מהחומר שלפניי עולה כי מדובר בחקירה מורכבת, והעבירות שבביצוען חשוד המבקש הן חמורות. בית המשפט המחוזי בחן את החומר שהונח לפניו ומצא כי טענת האליבי שהעלה המבקש נבדקה, וכי היא אינה גורעת מהחשד הסביר הקיים נגד המבקש בשלב זה של החקירה (ושמא אף מחזקת אותו). אין מדובר אפוא בהתעלמות מטענת האליבי של המבקש, כי אם במשמעות הראייתית שיש לייחס לה בשלב זה של החקירה, לנוכח יתר הראיות שנאספו (השוו בש"פ 3414/92 אבו עבדון נ' מדינת ישראל (14.7.1992)). מסקנתו של בית המשפט המחוזי היתה כי אין בטענת האליבי של המבקש, שנבדקה, כדי להחליש את החשד נגדו בשלב זה. במסקנה זו אין הצדקה להתערבותו של בית משפט זה בגלגול שלישי.

9. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ז באייר התשפ"א (9.5.2021).

ש ו פ ט

עמוד 3
